

Vol. 1 No. 2 (2023)

Available since: 2023
Published: 2 times a year

Founders: State University of Economics and Technology

ISSN: 3041-1246

E-mail: ete@duet.edu.ua Journal homepage: <https://ete.org.ua>

JEL: O1, O2

DOI: 10.62911/ete.2023.01.02.05

Increasing the efficiency of activities as a key to the sustainable functioning of a business organization in the conditions of war

Citation:

Khokhlova V., & Temchenko O. (2023). Increasing the efficiency of activities as a key to the sustainable functioning of a business organization in the conditions of war. Scientific and practical journal "Economics and technical engineering", 1(2), 66–76. <https://doi.org/10.62911/ete.2023.01.02.05>

Violeta Khokhlova

Education seeker, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: hohlovavioletta3@gmail.com

 ORCID iD: 0009-0000-5767-4469

Oleksandr Temchenko

Prof, DSc, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: temchenko_oa50@ukr.net

 ORCID iD: 0000-0003-0020-2430

Abstract: On modern market conditions, with a high level of instability, enterprises face significant challenges related to the action of military conflict or hostilities on the territory of the state. The relevance of this study comes from the growing need to study and understand the impact of the military conflict on business structures. The modern world is characterized by numerous threats, such as conflicts, terrorism, global crises, which cause instability and risks for enterprises. The purpose of this study is to identify and develop strategies, methods and tools that will provide business organizations with increased efficiency and sustainable functioning of their activities in wartime conditions. The main means of achieving the goal include the development and implementation of effective crisis management strategies, increasing the adaptability of the business organization, minimizing risks and ensuring a reliable financial condition. In addition, the article emphasizes the need for constant monitoring of external and internal factors that affect the company's activities, as well as the development of mechanisms for prompt response to changes in the military and economic environment. During the research, a number of methods were used, which are analysis, comparison, synthesis, abstraction, generalization and specification. As a result of the research, the following conclusions were drawn: there are certain potential threats and risks that arise in war conditions for the enterprise; proposed recommendations for improving the development of strategies for the protection of personnel and enterprise resources; the introduction of innovative technologies that can help a business organization minimize the consequences of military threats is considered. This research makes a significant contribution to the field of entrepreneurship so that others can understand the specifics of managing businesses in the context of military conflict and increase their readiness to act in situations of instability and crisis.

Received: 10/09/2023

Accepted: 15/11/2023

Keywords: efficiency; entrepreneurship; promotion strategy; war; protection of personnel and resources.

JEL: O1, O2

Increasing the efficiency of activities as a key to the sustainable functioning of a business organization in the conditions of war

Violeta Khokhlova

Education seeker, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: hohlovavioletta3@gmail.com

 ORCID iD: 0009-0000-5767-4469

Oleksandr Temchenko

Prof, DSc, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: temchenko_oa50@ukr.net

 ORCID iD: 0000-0003-0020-2430

Abstract: On modern market conditions, with a high level of instability, enterprises face significant challenges related to the action of military conflict or hostilities on the territory of the state. The relevance of this study comes from the growing need to study and understand the impact of the military conflict on business structures. The modern world is characterized by numerous threats, such as conflicts, terrorism, global crises, which cause instability and risks for enterprises. The purpose of this study is to identify and develop strategies, methods and tools that will provide business organizations with increased efficiency and sustainable functioning of their activities in wartime conditions. The main means of achieving the goal include the development and implementation of effective crisis management strategies, increasing the adaptability of the business organization, minimizing risks and ensuring a reliable financial condition. In addition, the article emphasizes the need for constant monitoring of external and internal factors that affect the company's activities, as well as the development of mechanisms for prompt response to changes in the military and economic environment. During the research, a number of methods were used, which are analysis, comparison, synthesis, abstraction, generalization and specification. As a result of the research, the following conclusions were drawn: there are certain potential threats and risks that arise in war conditions for the enterprise; proposed recommendations for improving the development of strategies for the protection of personnel and enterprise resources; the introduction of innovative technologies that can help a business organization minimize the consequences of military threats is considered. This research makes a significant contribution to the field of entrepreneurship so that others can understand the specifics of managing businesses in the context of military conflict and increase their readiness to act in situations of instability and crisis.

Keywords: efficiency; entrepreneurship; promotion strategy; war; protection of personnel and resources.

Підвищення ефективності діяльності як запорука стійкого функціонування підприємницької організації в умовах війни

Віолета Хохлова

Здобувач освіти, Державний університет економіки і технологій, Кривий Ріг Україна

e-mail: hohlovavioletta3@gmail.com

 ORCID iD: 0009-0000-5767-4469

Олександр Темченко

д. т. н, проф. Державний університет економіки і технологій, Кривий Ріг, Україна

e-mail: temchenko_oa50@ukr.net

 ORCID iD: 0000-0003-0020-2430

Анотація: На сучасних ринкових засадах, з високим рівнем нестабільності, підприємства стикаються зі значними викликами, пов'язаними з дією воєнного конфлікту або бойових дій на території держави. Актуальність дослідження виходить із зростаючої потреби вивчення та розуміння впливу воєнного конфлікту на підприємницькі структури. Мета дослідження полягає у визначенні та розробці стратегій, методів та інструментів, які забезпечать підприємницьким організаціям підвищення ефективності та стійке функціонування їх діяльності в умовах війни. Основні засоби досягнення поставленої мети включають розробку та впровадження ефективних стратегій кризового управління, підвищення адаптаційних здібностей підприємницької організації, мінімізацію ризиків та забезпечення надійного фінансового стану. Крім того, стаття акцентує увагу на необхідності постійного моніторингу зовнішніх і внутрішніх факторів, які впливають на діяльність підприємства, а також на розробку механізмів оперативного реагування на зміни у військовому та економічному середовищі. В процесі проведення дослідження було використано ланцюг методів: аналіз, порівняння, синтез, абстрагування, узагальнення та конкретизація. Було зроблено такі висновки: існують певні потенційні загрози та ризики, які виникають в умовах війни для підприємства; запропоновані рекомендації щодо покращення розвитку стратегій захисту персоналу та ресурсів підприємства; розглянуто введення інноваційних технологій, які можуть допомогти підприємницькій організації мінімізувати наслідки воєнних загроз. Це дослідження робить вагомий внесок у сферу підприємництва, щоб інші мали змогу зрозуміти особливості управління підприємствами в умовах воєнного конфлікту та підвищити їхню готовність до дії в умовах нестабільності та кризових ситуацій.

Ключові слова: ефективність; підприємництво; стратегія підвищення; війна; захист персоналу та ресурсів.

Вступ (Introduction)

В умовах війни, коли підприємницькі організації піддаються серйозному випробуванню, питання ефективності їхньої діяльності стає особливо актуальним. Збереження стійкого функціонування підприємств у таких надзвичайних умовах вимагає від підприємців і керівників не тільки відповідальності та рішучості, але й комплексного підходу до управління. Одним із ключових аспектів такого підходу є підвищення ефективності діяльності підприємницької організації. Вивчення питання підвищення ефективності діяльності підприємницької організації допомагає зрозуміти, як досягти цих переваг і покращити загальну продуктивність та успішність підприємства. Крім цього, потрібно вивчати засоби для підвищення ефективності діяльності підприємницької організації з метою збільшення прибутку, збереження ресурсів та сталого розвитку підприємства, забезпечення гідного рівня конкурентоспроможності, також покращення якості продукції та задоволення клієнтів. Підвищення ефективності дозволяє покращити якість продукції або послуг, що надаються сучасним підприємством.

Умови війни мають серйозний вплив на функціонування підприємницьких організацій, що вимагає суттєвого поліпшення ефективності їх діяльності. Воєнний конфлікт призводить до зміни умов господарювання, зростає ризик для безпеки, зменшується доступ до ресурсів, технологій та ринків. У таких надзвичайних обставинах підприємства мають забезпечити свою стійкість та здатність до пристосування. Звідси виникає проблема, що підприємницькі організації, зокрема ті, що діють в умовах війни, часто знаходяться перед викликом ефективно виконувати свої функції і завдання. Вони повинні забезпечити стабільне функціонування, виробництво, постачання товарів та послуг, залучення ресурсів із зовнішніх джерел, управління ризиками та збереження конкурентоспроможності.

Саме тому, підвищення ефективності діяльності підприємницької організації в умовах війни є запорукою її стійкості і успішного функціонування. Однак на сьогоднішній день існує недостатньо досліджень та розробок, спрямованих на розуміння проблем, з якими стикаються

підприємства під час воєнного конфлікту, та на визначення конкретних стратегій і практик, які можуть допомогти підприємцям у покращенні ефективності їх діяльності.

Основна проблема, яку необхідно вирішити, полягає у пошуку та розробці стратегій, методів та інструментів, які забезпечать підприємницьким організаціям підвищення ефективності їх діяльності в умовах війни. Це вимагає ґрунтовного аналізу факторів, що впливають на ефективність, вивчення найкращих практик, розробки стратегій управління ризиками, пошуку нових джерел ресурсів, впровадження інноваційних підходів та забезпечення міцної організаційної структури.

Мета дослідження полягає у визначенні та розробці стратегій, методів та інструментів, які забезпечать підприємницьким організаціям підвищення ефективності та стійке функціонування їх діяльності в умовах війни.

Питання щодо підвищення ефективності підприємницької діяльності в умовах війни насамперед висвітлюється у дослідженнях українських вчених, серед яких (D. Antonyuk, 2023), (Doroshenko, 2022), (Bezzubko, 2022), (Yaroshenko, 2022), (Zelenin, 2023), (Prokopyshyn, 2022), (Zhuk, 2022), (Hordiienko, 2022), (Syrtseva, 2022), (Bohashko, 2022), (Yemelyanov, 2020), (Dymchenko, 2023). Вони розглянули дотичні теми, які перетинаються з ефективністю підприємницької діяльності такі як: впливовість інвестицій як спосіб залучення фінансування для відновлення економіки України, особливості формування стратегій вітчизняних підприємств під час війни, або коучинг у розвитку лідерських якостей керівників національних бізнес-організацій в умовах війни. За допомогою робіт українських дослідників відбулася популяризація цієї теми до авторів зарубіжних країн. Наприклад, (Zhang, 2022), (Nazli, 2023), (Muhamediyeva, 2022) розглянули адаптацію місцевого бізнесу до російсько-української війни, цифрову трансформацію підприємства та ефективність виробництва. Проте підвищення ефективності діяльності підприємницької організації в умовах війни потребує розгляду та застосування нових методів для пропонування стратегії, що забезпечить стійкий розвиток та успішне функціонування вітчизняних підприємств.

Матеріали та методи (Materials and Methods)

У складовій дослідження було використано широкий спектр матеріалів, щоб детально вивчити питання підвищення ефективності діяльності підприємницької організації в умовах війни. Основними джерелами інформації були сучасні наукові праці, рецензування та аналіз публікацій, що стосуються підвищення ефективності підприємницької діяльності під впливом воєнного конфлікту та нестабільності.

Одним з основних методів, який був використаний у цьому дослідженні є метод аналізу. За допомогою нього було проведено спочатку збір, а після детального вивчення кожного джерела, вибрано суттєву інформацію, що стосується кожного з аспектів дослідження. Використання саме цього методу є необхідним для дослідження поточного стану підприємницької організації в умовах війни і залучення фінансової діяльності, управлінської стратегії, конкурентної ситуації тощо.

Наступним методом став метод порівняння. За допомогою цього методу вдалося порівняти діяльність підприємств, які успішно функціонують в умовах війни, та тих, які стикаються з труднощами. Це допомогло виділити ключові відмінності та фактори успіху.

За рахунок використання в дослідженні методу синтезу: зібрані дані та інформація, отримані під час аналізу, були об'єднані в єдину систему результатів. Це дозволило сформулювати комплексні рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності підприємства.

Також у процесі наукового дослідження було використано метод абстрагування. Завдяки йому вдалося виділити загальні закономірності та принципи, які можна застосовувати в умовах війни для різних типів підприємств.

Іншими методами, які були використані у дослідженні, стали методи узагальнення та конкретизації. Перший із зазначених методів був використаний для узагальнення результатів

аналізу та порівняння; для створення загального образу стійкого функціонування підприємницьких організацій в умовах війни. Конкретизація була використана з метою акцентування уваги на окремих важливих аспектах інформації, які є суттєвими в контексті розгляду цієї статті. Також було розроблено конкретні ділові рекомендації та стратегії для підприємств залежно від їхньої специфіки та умов функціонування.

Ці методи дозволять структурувати та систематизувати інформацію, роблячи дослідження більш об'єктивним та важливим для практичного використання підприємцями в умовах війни.

Мета статті полягає у визначенні та розробці стратегій, методів та інструментів, які забезпечать підприємницьким організаціям підвищення ефективності та стійке функціонування їх діяльності в умовах війни.

Результати (Results)

Аналіз потенційних загроз та ризиків, які виникають під час воєнних конфліктів, є ключовим етапом у розробці стратегій захисту та стійкості підприємств.

Воєнні конфлікти викликають низку серйозних викликів і загроз, які можуть масштабно впливати на діяльність підприємств та їх персонал. Нижче на рис. 1 наведено аналіз ключових потенційних загроз та ризиків, які виникають в контексті воєнних конфліктів для сучасних підприємств.

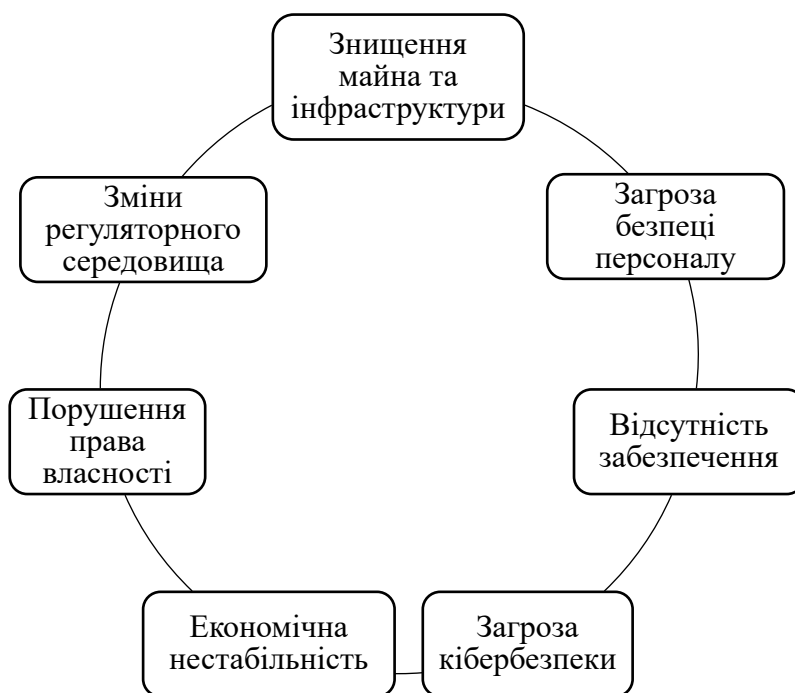

Рисунок 1. Потенційні загрози та ризики, які виникають в контексті воєнних конфліктів для сучасних підприємств

Джерело: Розроблено авторами

Військові операції можуть спричинити значні втрати майна та інфраструктури, що може суттєво вплинути на здатність підприємств здійснювати виробничу діяльність, забезпечувати постачання товарів чи послуг. Знищення транспортної інфраструктури також може обмежити можливості переміщення товарів та персоналу.

Воєнні конфлікти створюють серйозні загрози для безпеки персоналу підприємства. Ризик викрадення, нападу чи терористичних актів може стати реальністю в умовах збройного конфлікту.

Воєнні конфлікти можуть призвести до порушення ланцюжків постачання та відсутності необхідних ресурсів для виробництва продукції або надання послуг. Це може створити

серйозні перешкоди для функціонування підприємства. Можуть активізуватися кібератаки та кібершпигунство із-за воєнних конфліктів, які спрямовані на підприємства. Атаки на інформаційні системи можуть призвести до витоку конфіденційної інформації, втрати даних або паралізувати роботу підприємства.

Економічну нестабільність можуть спричинити воєнні конфлікти у регіоні чи країні, де діє підприємство. Це може призвести до коливань у вартості валюти, зростання інфляції, економічного спаду та зниження покупної спроможності споживачів. Воєнні конфлікти можуть призвести до порушення прав власності, конфіскації майна або незаконних дій владних структур, що може суттєво підірвати діяльність підприємства. Також воєнні конфлікти призводять до змін у регуляторному середовищі, включаючи введення економічних санкцій чи обмежень на діяльність підприємств.

Загалом воєнні конфлікти створюють ряд складних викликів для підприємств. Отже, важливо ретельно аналізувати та розробляти стратегії для захисту персоналу та ресурсів, забезпечувати та підтримувати стійкість діяльності підприємства в умовах економічної нестабільності та конфліктів.

За допомогою дослідження проекту «Економічної правди» вдалося порівняти діяльність підприємств, які успішно функціонують в умовах війни, і тих, які стикаються з труднощами, тим самим дозволяють виділити ключові фактори успіху на табл. 1

Таблиця 1. Фактори успіху підприємств, які успішно функціонують в умовах війни

Фактори	Їх характеристика
Гнучкість та адаптивність	Успішні підприємства виявляють високу гнучкість у вирішенні завдань та здатність адаптуватися до змін у середовищі. Вони швидко переглядають стратегії та процеси, щоб відповісти на нові виклики.
Диверсифікація	Вони інвестують у різноманітні галузі та ринки, щоб зменшити ризики та залежність від одного напрямку. Це дозволяє їм компенсувати збитки в одному секторі за рахунок прибутків в інших.
Кризове управління	Успішні підприємства мають ретельно продумані плани кризового управління, які допомагають ефективно реагувати на негативні події та швидко відновлювати нормальний режим роботи.
Ефективна комунікація	Підприємства прагнуть підтримувати відкриту та ефективну комунікацію як внутрішньої, так і зі своєю аудиторією. Це допомагає зберегти довіру клієнтів та співробітників.

Джерело: Розроблено авторами

А в табл. 2 наведені труднощі з якими стикаються підприємства під час функціонування в умовах війни.

Таблиця 2. Труднощі з якими стикаються підприємства під час функціонування в умовах війни

Фактори	Їх характеристика
Недостатність планування	Підприємства можуть бути недостатньо підготовленими до умов війни через відсутність чітких стратегій та планів дій.
Залежність від зовнішніх факторів	Підприємства, які сильно залежать від зовнішніх постачальників або ринків, можуть бути вразливими перед військовими конфліктами та санкціями.

Відсутність резервів	Недостатність фінансових резервів може призвести до важкостей у фінансуванні діяльності в умовах війни.
Недостатність інновацій	Підприємства, які не інвестують у нові технології та інновації, можуть втратити конкурентну перевагу у складних умовах.

Джерело: Розроблено авторами

Загальною відмінністю є те, що успішні підприємства активно використовують кризові ситуації як можливості для росту та розвитку, в той час як інші можуть залишитися у спіралі проблем через недостатнє реагування та адаптацію.

В умовах війни підприємства будь-якого типу стикаються з викликами і загрозами, які можуть серйозно вплинути на їхню діяльність і навіть існування. Для забезпечення стійкості і ефективності функціонування підприємств в умовах війни можна застосовувати такі загальні закономірності та принцип на рис. 2.

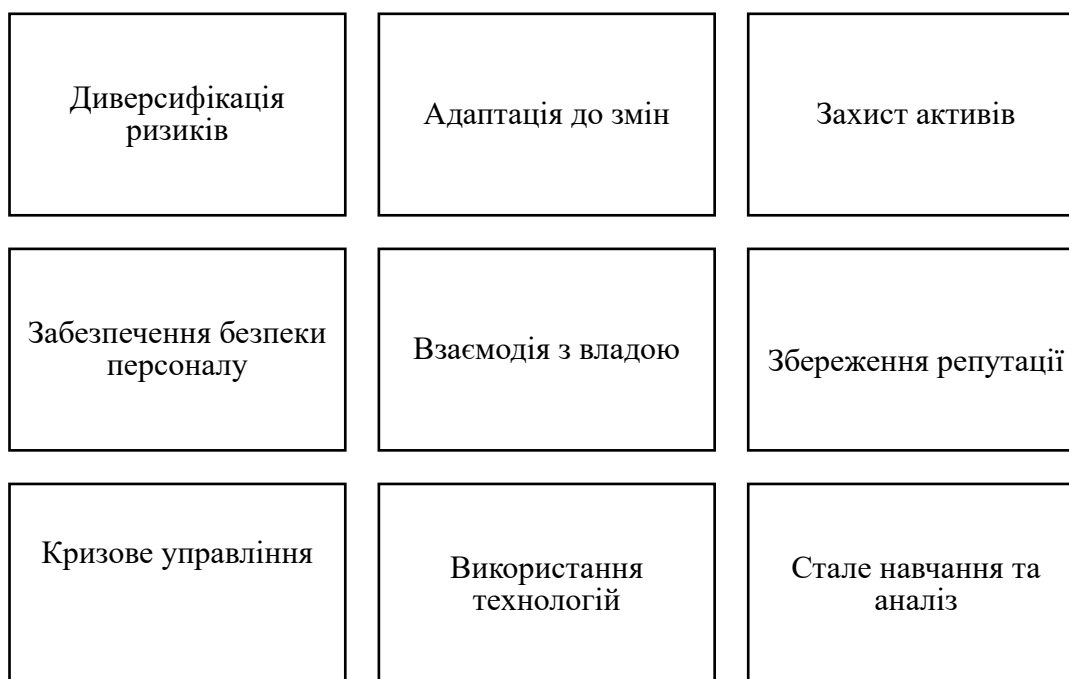

Рисунок 2. Загальні закономірності та принципи, які можна застосовувати в умовах війни для різних типів підприємств.

Джерело: Розроблено авторами

Підприємства повинні розглядати можливість розширення діяльності на різні галузі або ринки, щоб зменшити вплив конфлікту в одному напрямку. Тому диверсифікація ризиків допомагає зменшити їх та підвищити стійкість.

Також підприємства повинні бути готові швидко реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Це може включати перегляд стратегії, перепрофілювання виробництва чи розробку нових продуктів.

Збереження фінансових та матеріальних ресурсів є критично важливим. Підприємства повинні вживати заходів для захисту від збитків, крадіжок і втрат.

Безпека працівників повинна бути високим пріоритетом. Це може включати надання інструкцій щодо поведінки в екстремальних ситуаціях, організацію евакуаційних планів і надання необхідного обладнання.

Потреба підприємства підтримувати зв'язок і взаємодіяти з владними органами для отримання інформації та захисту своїх інтересів. Розуміння правил і обмежень, що діють в умовах війни, є важливим.

Репутація підприємства є цінним активом. Підприємства повинні бути обережними у своїх діях і комунікаціях, щоб уникнути негативного впливу на свою репутацію в умовах війни.

Розробка планів кризового управління і кризової комунікації є важливою складовою успішного функціонування в умовах війни. Підприємства повинні знати, як діяти під час кризових ситуацій і як ефективно спілкуватися зі зацікавленими сторонами.

Використання сучасних технологій, включаючи цифрові рішення, можуть допомогти підприємствам підтримувати зв'язок з клієнтами, оптимізувати процеси та надавати послуги в умовах війни.

Підприємства обов'язково повинні навчатися на власних помилках і використовувати аналіз досвіду для покращення своєї підготовленості до подібних ситуацій у майбутньому.

Застосування цих загальних принципів і закономірностей допомагає підприємствам зберегти стійкість і ефективність у важких умовах війни та конфлікту. Однак кожне підприємство має свої унікальні особливості, і важливо адаптувати загальні принципи до своєї конкретної ситуації і галузі.

На основі розглянутих потенційних загроз та ризиків, також загальних закономірностей та принципів були розроблені та запропоновані рекомендації щодо розвитку стратегій захисту персоналу та ресурсів під час конфліктів, що наведені на рис.3.

Рисунок 3. Рекомендації щодо розвитку стратегій захисту персоналу та ресурсів під час воєнного конфлікту

Джерело: Розроблено авторами

Першим кроком у розробці стратегій захисту є детальна оцінка ризиків та вразливостей підприємства в умовах воєнного конфлікту. Проведення аналізу можливих загроз і збитків, які можуть виникнути внаслідок конфлікту, допоможуть визначити найбільш критичні області, що потребують захисту.

Розробка докладних планів евакуації та заходів безпеки допоможе підтримувати безпеку персоналу під час воєнного конфлікту. Персонал повинен бути навчений правильно реагувати на небезпеку та швидко евакуюватись до безпечних зон.

Застосування додаткових заходів безпеки на території підприємства, таких як контроль доступу, встановлення відеоспостереження та охоронних систем, допоможе знизити ризик неправомірного доступу та інших фізичних загроз. Також підприємству слід забезпечити достатні запаси життєзабезпечення (наприклад, їжі, води, медикаментів) для персоналу на випадок надзвичайних ситуацій.

Важливо забезпечити регулярне резервування даних та інформації компанії, а також зберігання резервних копій на захищених серверах. Це допоможе уникнути втрати важливих даних під час можливих кібератак або інших небезпек. Підприємствам слід розвивати механізми співпраці з правоохоронними органами та військовими структурами для отримання додаткової підтримки та захисту в разі необхідності.

Персонал повинен бути навчений процедурам безпеки, евакуації та взаємодії з військовими або правоохоронними органами в умовах конфлікту. Регулярні тренування та семінари допоможуть підтримувати високий рівень готовності персоналу до небезпек.

Встановлення систем попередження та спостереження допоможе забезпечити раннє виявлення можливих загроз та вчасну реакцію на них.

Ці рекомендації допоможуть підприємствам розробити ефективні стратегії захисту персоналу та ресурсів під час воєнних конфліктів та забезпечити оптимальний рівень стійкості у небезпечних умовах. Крім цього, необхідно впроваджувати інноваційні технології та системи безпеки, які відіграють важливу роль у мінімізації наслідків воєнних загроз для сучасних підприємств. Дослідження цієї теми можуть включати наступні аспекти, що наведені на рис.4.

Рисунок. 4. Інноваційні технології та системи безпеки, які мінімізують наслідки воєнних загроз для сучасних підприємств

Джерело: Розроблено авторами

Технологічний аналіз інноваційних рішень потрібен для проведення огляду інноваційних технологій, що можуть бути застосовані для забезпечення безпеки під час воєнних загроз. При цьому необхідно вивчити технічні характеристики та переваги цих рішень. Також необхідно дослідити роль розпізнавальних систем для виявлення та ідентифікації можливих загроз, які допомагають забезпечити швидку реакцію на небезпеку, а саме:

- застосувати інноваційні методи підготовки персоналу до дії в умовах конфлікту, включаючи військовий тренінг та симуляції;
- розглянути питання кібербезпеки та необхідність захисту інформаційних систем підприємств в умовах конфлікту;
- з'ясувати, які інноваційні рішення можуть забезпечити захист від кібератак;
- дослідити використання сучасних криптографічних методів та шифрування для захисту інформації від несанкціонованого доступу;
- визначити інноваційні рішення для захисту фізичної інфраструктури підприємства від можливих нападів;
- необхідно вивчити можливості використання БПЛА та безпілотних транспортних засобів для перевезення персоналу або вантажу в умовах конфлікту з мінімізацією ризиків, моніторингу та забезпечення безпеки території підприємства в умовах воєнних загроз.
- розглянути можливості використання штучного інтелекту та дронів для прогнозування, аналізу можливих загроз і створенню безпечних зон навколо підприємства та захисту персоналу.

Висновки (Conclusions)

Отже, за результатами дослідження розроблені важливі рекомендації для підприємств щодо розвитку стратегічних планів стійкості та забезпечення безпеки персоналу і ресурсів в умовах війни. З метою спільного подолання наслідків воєнного конфлікту було рекомендовано підприємствам активно співпрацювати з владними органами та громадськими структурами. Кожному підприємству під час війни для підвищення ефективності необхідно оцінити ризики, мати змогу забезпечити безпеку персоналу та ресурсів. Також потрібно впроваджувати інноваційні технології і систему безпеки на підприємстві. Очевидно, розвиток стратегічних планів стійкості та забезпечення безпеки в умовах воєнних загроз є надзвичайно важливим завданням для підприємств. Впровадження інноваційних технологій та систем безпеки, співпраця з владними органами та громадськими структурами, а також належна підготовка персоналу допоможуть підвищити ефективність, стабільність та успішність діяльності підприємств у складних умовах війни. У науковому дослідженні розглянуто актуальне питання підвищення ефективності діяльності підприємницьких організацій в умовах війни. Військові конфлікти та геополітичні напруження можуть суттєво позначитися на функціонуванні підприємств, але вони також можуть стати джерелом нових можливостей та зростання. Застосування методів аналізу, порівняння, синтезу, абстрагування, узагальнення та конкретизації дозволили розглянути цю проблему в комплексі та виявити ключові фактори, що впливають на успішну діяльність підприємств в умовах війни. Важливо підкреслити, що підприємства повинні бути готовими до непередбачуваних ситуацій і постійно адаптуватися до змін у світовому порядку. Тільки так вони зможуть досягти стійкого функціонування та розвитку навіть в умовах війни. Також важливо зауважити, що успішність підприємств в умовах війни залежить не лише від їхніх матеріальних ресурсів, але і від гнучкості, вміння приймати стратегічні рішення та ефективно взаємодіяти з внутрішніми та зовнішніми факторами.

Конфлікт інтересів (Conflicts of interest)

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Фінансування (Funding)

Це дослідження не отримало зовнішнього фінансування.

Внесок авторів (Authors contribution)

Автори цієї наукової статті внесли значний внесок у дослідження та аналіз питань, пов'язаних з підвищенням ефективності підприємницьких структур в умовах війни. Кожен автор приніс свої унікальні знання та професійний досвід. Це допомогло створити дослідницьку статтю. Далі буде подано короткий огляд внеску кожного автора. Здійснення аналізу, Х.В.; літературний огляд, Х.В.; збір та аналіз даних, Х.В.; використання методу порівняння, Х.В.; розробка рекомендацій, Х.В.; об'єднання результатів аналізу, Т.О.; комплексний огляд літератури, Т.О.; організація матеріалів, Т.О.; внесок у розділ "Матеріали та методи" статті, Т.О. Усі автори прочитали та погодилися з опублікованою версією рукопису.

Література (References)

Antoniuk, D. (2023, April). New functions of business associations during the war and post-war period. In *Rebuild Ukraine: the cause of the entire civilized world*. Tower-Druk, 9-12. <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22195/1/11-14.pdf>

- Bezzubko, B., & Tkachenko, M. (2022). Peculiarities of the formation of strategies of Ukrainian enterprises during the war. *Galician economic bulletin of the Ternopil National Technical University*, 78(5-6), 96-102. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.05_06.096
- Bohashko, O. L. (2022). Recommendations for improving the efficiency of innovation activities of entrepreneurship in the conditions of the Russian-Ukrainian war. *Publishing House "Baltija Publishing"*. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-223-4-5>
- Dymchenko, O., Smachylo, V., & Rudachenko, O. (2023). Ukrainian entrepreneurship during the war: realities and prospects. VII International scientific and practical conference in the system of the Ministry of Education and Science "Management of the development of socio-economic systems", 14-15. https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/32197/1/VII_konf_URSES_DBTU_2023-15-16.pdf
- Hordiienko, Y., & Prykhodko, O. (2022). State Support of Entrepreneurial Activity During the War in Ukraine. *SSP Modern Economics, State and Public Administration*, 1(1), 1-10. <https://doi.org/10.53933/mespa.v1i1.75>
- Muhamediyeva, D., & Abdul-Azalova, M. (2022). Evaluation Of The Efficiency Of The Business Processes Of The Enterprise. *Scientific Collection «InterConf»*, (112), 325-328. <https://archive.interconf.center/files/journals/3/issues/12/public/12-16-PB.pdf#page=326>
- Nazli, M. (2023). Adaptation of local businesses to the new era during the COVID-19 and the Russia-Ukraine war: case of Çeşme. *Current Issues in Tourism*, 1-12. <https://doi.org/10.1080/13683500.2023.2200922>
- Olena, D., & Natalia, S. (2022). Impact investments as a way of attracting financing for recovery of Ukraine's economy. 359. <http://surl.li/kruhZ>
- Prokopyshyn O. S., Trushkina, N. V., Serbina, T. V. (2022). Regarding the Organization of Foreign Economic Logistics Activities of Agrarian Enterprises in the Conditions of War. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 1 (42), pp. 209-217. [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1\(42\).209-217](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).209-217)
- Syrtseva, S., Ivaniuk, U., Fedotova, I., Hurina, O., Dovzhyk, O., & Nazarenko, O. (2022). Innovative potential and development of Ukrainian small enterprises during the war (2022-2023). *Revista Amazonia Investiga*, 11(58), 222-232. <https://doi.org/10.34069/AI/2022.58.10.24>
- Ukrainian Pravda. Business in the conditions of war: who suffered the greatest losses and how businesses recover. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/03/23/684549/> (data accessed: 01.09.2023)
- Yaroshenko, O., & Lutsenko, O. (2022). Working in war: The main changes in labour relations and working Conditions under martial law in Ukraine. *Access to Justice in Eastern Europe*, 5, 139-155. <https://doi.org/10.33327/AJEE-18-5.4-a000466>.
- Yemelyanov, O., Petrushka, T., Symak, A., Trevoho, O., Turylo, A., Kurylo, O., ... & Lesyk, L. (2020). Microcredits for sustainable development of small Ukrainian enterprises: Efficiency, accessibility, and government contribution. *Sustainability*, 12(15), 6184. <https://doi.org/10.3390/su12156184>
- Zelenin, V. (2023). Coaching in the Development of Leadership Qualities of Heads of Ukrainian Business Organizations in the Conditions of War. *International Journal of Professional Business Review: Int. J. Prof. Bus. Rev.*, 8(5), 18. <https://doi.org/10.26668/businessreview/2023.v8i5.1774>
- Zhang, T., Shi, Z. Z., Shi, Y. R., & Chen, N. J. (2022). Enterprise digital transformation and production efficiency: mechanism analysis and empirical research. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*, 35(1), 2781-2792. <https://doi.org/10.1080/1331677X.2021.1980731>
- Zhuk, O. S., Pashkuda, T. V. (2022). Management of labor efficiency at the enterprise in the conditions of war. "Baltija Publishing" publishing house. 97-102. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-223-4-14>